
NOTAT

TIL: KONTROLLUTVALGET I MOLDE

FRA: JANE ANITA ASPEN, DAGLIG LEDER
KONTROLLUTVALGSSEKRETARIATET FOR ROMSDAL

EMNE: NOTAT VEDR. SAK 25/20 SJØFRONTEN – OPPFØLGING AV PROSESS

DATO: 15.5.2020

KOPI:

Kommunestyret i Molde 14.5.2020, fattet følgende vedtak i sak 40/20 Sjøfronten 1 – Godkjenning av ny kostnadsramme:

Molde kommunestyre viser til saksframlegget og nytt notat av 08.05.2020 og godkjenner ny kostnadsramme på 169,0 mill kroner for Sjøfronten 1.

Økningen i kostnadsrammen finansieres ved bruk av lån på 14,8 mill kroner. Kommunedirektøren gis fullmakt til å gjennomføre låneopptak og akseptere lånevilkåra.

Tillegg:

Kommunestyret ber kontrollutvalget om å bestille en ekstern granskning av prosjektet Sjøfronten. Rapporten skal være ferdig til kommunestyremøte 17. september 2020 og gjennomføres innenfor en øvre kostnadsramme på 750.000. Kostnaden belastes disposisjonsfondet.

Tolking av vedtaket

I kommunal- og moderniseringsdepartementets veileder; *Kontrollutvalgsboken, Om kontrollutvalgets rolle og oppgaver*, er granskning omtalt. Her fremgår det at begrepet granskning blir brukt om en rekke forhold som kontrollutvalget blir bedt om å undersøke. Ofte blir begrepet brukt for å understreke at en ønsker å komme «helt til bunns» i en sak.

Videre står det at granskning gjerne blir forklart som en utredning hvor formålet er å avklare faktiske forhold og analysere årsaker, blant annet om det er begått feil av en eller flere enkeltpersoner.

En granskning er en undersøkelsesform som kontrollutvalget kan iverksette i ekstraordinære situasjoner, som for eksempel i forbindelse med mistanke om korrupsjon, trakassering og andre alvorlige forhold.

Dersom det er mistanke om at svikten dreier seg om personlig ansvar, knyttet til person eller mindre personkrets, kan det tale for å gjennomføre en granskning. I en granskning vil det derfor være spesielt viktig å ivareta hensyn til personvern og rettsikkerhet

Ved en granskning stilles det også særskilte krav til ivaretagelse av personvern og rettsikkerhet og prinsippet om varsomhet. Ved gjennomføring av en granskning er det spesielt viktig å huske på at de opplysninger som hentes inn kan bli bevismateriale i en eventuell etterfølgende rettsprosess.

Sekretariatet oppfatter ikke at det er mistanke om korrupsjon eller ulovligheter i denne saken. Det som har fremkommet i debatten, som signal fra politikere og innbyggere, ser ut til å være et ønske om å komme til buns i hvorfor det har blitt kostnadsoverskridelser og forsinkelser i prosjektet. Sekretariatet vurderer at det skal være mulig å undersøke dette, uten at det gjennomføres en granskning i juridisk forstand, men ved at det bestilles en ekstern undersøkelse. Sekretariatet vurderer også at verken økonomisk- eller tidsramme vil holde dersom det skal gjennomføres en granskning.

Sekretariatet anbefaler at det gjennomføres en grundig undersøkelse, og ikke en granskning i juridisk forstand. Prosjektet gjennomføres heller ikke som en forvaltningsrevisjon. En gjennomføring av en forvaltningsrevisjon innebærer en systematisk vurdering av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkning ut fra kommunestyrets vedtak og forutsetninger. Metoden som benyttes i en forvaltningsrevisjon (RSK 001) innebærer en vurdering opp mot fastsatte revisjonskriterier. Mye av prosjektet vil da måtte brukes til innhenting av revisjonskriterier og dokumentasjon av disse. Dette vurderes ikke å være hensiktsmessig i dette prosjektet.

Hva skal undersøkes?

Kommunestyret har ikke lagt noen føringer i vedtaket knyttet til hva som skal bestilles i den eksterne granskningen/undersøkelsen, men det har kommet mange innspill i den politiske debatten.

Sekretariatet har oppfattet at det fra mange politikere og innbygger har vært signalisert at det er viktig å komme til buns i hva som har ført til overskridelser og forsinkelser i prosjektet.

Sekretariatet vil fremheve at det er viktig at kontrollutvalget også fokuserer på å finne ut om det er etablert et tilstrekkelig system og rutiner for å gjennomføre slike investeringsprosjekt, for å kunne lære. Dette for å unngår overskridelser og forsinkelser i fremtidige investeringsprosjekt.

Bestilling av ekstern undersøkelse

- Hvordan gjøres dette, og av hvem?
- Ramme for undersøkelsen; tid, kompetanse og uavhengighet
- Tidsplan for prosessen

Innhenting av tilbud.

Kommunestyret har vedtatt at prosjektet skal gjennomføres innenfor en kostnadsramme på 750 000,- (ekskl. mva.). Det kan da gjennomføres innenfor regelverk for offentlige anskaffelser del 1, dvs. kontrakter med verdi mellom kr 100 000,- og 1,3 mill. kroner ekskl. mva. Kontrollutvalget kan da be om tilbud fra et begrenset antall firma, minimum 3. Det er da ikke krav om utlysning på Doffin. Sekretariatet kan innhente tilbud, eventuelt med bistand fra ROR-IKT. Konkurransen må gjennomføres relativt raskt. En bør ha som mål å få sendt ut forespørsel om tilbud i løpet av uke 21, med tre ukers frist.

Ønsket mål for undersøkningen

Hovedformålet er å undersøke hva som har resultert i kostnadsoverskridelser og forsinkelser for prosjekt Sjøfronten. Videre undersøke om Molde kommune har etablert tilstrekkelig system og rutiner for å gjennomføre dette og andre store investeringsprosjekt.

Det anbefales at kontrollutvalget etterspør følgende:

1. Kartlegging av hva som er årsak til budsjettoverskridelser og forsinkelser i Sjøfronten.
2. Kartlegging av sentrale prosesser i Molde kommune knyttet til planlegging og gjennomføring av investeringsprosjekt, herunder; prosjektplanlegging, risikoanalyser av kostnadsestimat og usikre faktorer, kvalitetssikring av prosjektplanlegging og gjennomføring, oppfølging av prosjektkostnader, rapportering, samhandling internt i Molde kommune og med eksternt prosjektleder og entreprenør for Sjøfronten.
3. Vurdering av kvaliteten i overnevnte prosesser
4. Innspill/forslag til kvalitetsforbedrende tiltak i forhold til avdekket i pkt 1.-3.

Oppdraget skal munne ut i en skriftlig rapport som kartlegger systematiserer, drøfter og konkluderer på spørsmålstillingene i samsvar med bestillingen.

Ramme for undersøkelsen

Skriftlig sluttrapport skal utarbeides innen 20.08.20 og sendes Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal.

Det må når tilbudet lyses ut, sies noe om hvilke kriterier som settes for kompetanse. Sekretariatet har landet på at en fremfor å etterspørre en spesifikk fagkompetanse som jurist, revisor e.l; bør legge til grunn at det kreves at det skal kunne dokumenteres kompetanse og erfaring innenfor prosesser knyttet til prosjektstyring av investeringsprosjekt i offentlig sektor, samt erfaring knyttet til finansiering av kommunale investeringsprosjekt.

Det kreves uavhengighet av det firma som skal gjennomføre undersøkelsen. Tilbyder kan ikke ha Molde kommune, HAMSTO eller Christie & Opsahl som sin kunde.

Tilbyder må kunne overholde tidsplanen og redegjøre på hvilken måte oppdraget vil bli utført. Tilbyder må kunne redegjøre spesifikt for metodevalg innen hvert av hovedpunktene til oppgitte problemstillinger.

Det legges en ytre ramme på 450 timer som indikerer prosjektets ambisjonsnivå og forventede arbeidsomfang. Det bør ikke skrives kontrakt på et definert volum. Kun på timepris og stykkpris på reise. Tilbyder må oppgi en fast timepris som skal benyttes på leverte timer, uavhengig av personell. I tillegg må det opplyses om forventet tidsbruk.

Det ville normalt måtte påregnes at vesentlige deler av arbeidet må gjennomføres hos Molde kommune. Men med Korona pandemien, så må en legge til grunn at undersøkelser, og samtaler må kunne gjennomføres med elektronisk kommunikasjon.

Normalt burde det i et slikt prosjekt vært lagt til grunn at tilbyder må kunne gjennomføre 3 møtedager i Molde. De tre møtene er oppstartsmøte, gjennomgang av utkast til rapport og behandling av rapport i kontrollutvalget. Men med Koronasituasjonen, så bør det legges til grunn at slike møter i størst mulig grad må kunne gjennomføres digitalt.

Dersom det skal gjennomføres fysiske møter så må tilbyder oppgi en fast pris pr. møte som skal omfatte reiseutgifter, diett, kompensasjon for reisetid og arbeidstid i møte for den/de saksbehandlere tilbyder vil stille med i de aktuelle møtene.

Vurdering av innkomne tilbud og godkjenning av prosjektplan

Når tilbudene er innkommet vurderes disse av sekretariatet, i samråd med utvalgsleder og nestleder. Det samme gjøres når prosjektplan fra tilbyder foreligger.

Disse kriterier legges til grunn for tildeling:

- Kompetanse – Vektes 40 %
- Leveranse- og gjennomføring - Vektes 40 %
- Pris- Vektes 20 %

Fremdrifts- og leveranseplan i prosjektet

Aktivitet	Tidspunkt
Forespørsel om tilbud utsendes	20. mai
Frist for innsending av tilbud	10. juni
Vurdering av tilbud	12. juni
Oppdrag gis	12. juni
Oppstartsmøte	Uke 26
Gjennomføring av arbeid	Uke 26-uke 33
Levering av endelig rapport til Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal	20. august (uke 34)
Behandling av rapport i kontrollutvalget	7. september (uke 37)
Behandling i kommunestyret	17. september (uke 38)

Sekretariatet vil bemerke at denne tidsplanen er svært stram. Det kan være en risiko for at en ikke får inn noen tilbud. Det er ikke sikkert at firmaene har ledig kapasitet hos dem som har den rette kompetansen. Det er problematisk at prosjekt som krever oppstart umiddelbart. Det er også en utfordring at hele prosjektet må gjennomføres i en periode da det normalt er ferietid. Dette gjelder både hos de som skal gjennomføre undersøkelsen, og hos de som vil måtte være informanter oss Molde kommune og HAMSTO.

Kommunestyrets vedtak er tydelig på en levering til kommunestyremøte i september, men kontrollutvalget må være forberedt på at dette kan bli vanskelig.

Sekretariatet foreslår endring av vedtak i sak 25/20 Sjøfronten – Gjennomgang av prosess

1. Det kunngjøres til tre eksterne tilbydere, ønske om gjennomført undersøkelse.
2. Formålet er å undersøke hva som har resultert i kostnadsoverskridelser og forsinkelser for prosjektet Sjøfronten. Videre undersøke om Molde kommune har etablert tilstrekkelig system og rutiner for å gjennomføre store investeringsprosjekt.

Kontrollutvalget etterspør da følgende:

- a) Kartlegging av hva som er årsak til budsjettoverskridelser og forsinkelser i Sjøfronten.
- b) Kartlegging av sentrale prosesser i Molde kommune knyttet til planlegging og gjennomføring av investeringsprosjekt; herunder prosjektplanlegging, risikoanalyser av kostnadsestimat og usikre faktorer, kvalitetssikring av prosjektplanlegging og gjennomføring, oppfølging av prosjektkostnader, rapportering, samhandling internt i Molde kommune og med ekstern prosjektleder og entreprenør for Sjøfronten.
- c) Vurdering av kvaliteten i overnevnte prosesser
- d) Innspill/forslag til kvalitetsforbedrende tiltak i forhold til avdekket i pkt 1.-3.

Oppdraget skal munne ut i en skriftlig rapport som kartlegger systematiserer, drøfter og konkluderer på spørsmålstillingene i samsvar med bestillingen.

3. Det legges til grunn sekretariatets notat av 15.5.2020 for gjennomføringen.

Jane Anita Aspen
daglig leder